

Index Capitulum, & Dubiorum.

- maius altero, quia alterum v. g. constar ex decem aureis, alterum vero ex quatuordecim aureis, an si luctetur, qui minus restans habet, possit totum restans alterius lucrari? *ibid.*
19. An possit fieri compensatio, si is, qui lucratus est cum obligatione restituendi, perdat tantumdem cum eo, cui restituere tenetur? *ibid.*
20. An qui tenetur restituere ludo acquisita, qui scilicet fraudibus acquisiuit, vel à non potente, vel à tracto ad ludum, possit deducere quæ consumpsit inter assilentes, vt in donationibus, quas fecit, Hispanè, *basatos*, & in soluedis domo, lucernis, carthis, &c. aut ad elargiendû parasito, &c. 102
21. An aleatores, seu habentes mensas alearias, id est, *tablas jeros*, teneantur restituere quod ludentes tenentur, nec restituunt, & peccent mortaliter? 103
22. Quid dicendum sit de iis, qui alteri numos præbent, vt vicè amborum ludat? *ibid.*
23. An quando quis ludit pro se, & pro altero, si sic pacificatur cum illo vice cuius ludit, scilicet vt si perdidit, soluat dimidium perdidit. Si vero lucratus fuerit, portet tantum tertiam lueri partem, sit hoc pactû iustû? 104
24. An stando in iure naturali seclusis legibus, & canonibus humanis, sit illicitum, & peccatum mortale ludere, quando non interueniunt fraudes, vel vi trahitur aliquis ad ludedû, vel ludit cum eo, qui non est sui iuris, *ib.*
25. An attentio iure communi civili, vel Ecclesiastico, peccent mortaliter laici ludentes? 106
26. An laici ludentes contra leges Regni Hispaniæ prohibentes ludum peccent mortaliter? 107
27. An scholastici Salmantini peccent mortaliter, ludendo contra præceptum magistrî scholarû, & sint excommunicati, teneanturque ludi restituere? *ib.*
28. An clerici, Antistites, & Religiosi peccent mortaliter ludendo? *ibid.*
29. Qualiter peccent clerici, vel Religiosi insipientes ludos fortunæ? 109
30. An laici peccent mortaliter aspiciendo eos, qui ludedû peccat mortaliter? *ib.*
31. An ludus agitationis taurorum sit peccatum mortale. *ibid.*
32. An spõsiones, id est, *Las apuestas*, licite sint, & illis acquisitum possit retineri? 110
33. An officium parasitorum, id est, *trubanes*, sit licitum, & tales non teneantur

- restituere, quæ ipsi dantur? 111
34. An torneamenta sint licita, & illis acquisitum sit obnoxium restitutioni? 112
35. An ludi saltandi, & tripudiandi, Hisp. *baylar, y danzar*, & comediæ, & ludi præstigiarij. Hisp. *jugos de pasapasa*, & ludi parasitorum Hisp. *Malcaras*, & alij *ibidem* vocati *Matachines*, sint liciti, & eis acquisitum sit obnoxium restitutioni? *ibid.*
36. An sortes sint licitæ, & eis acquisitum non sit restituendum? 113
37. Quæ informatio facit ad hoc, vt iudices assilentes peccent contra eum, qui ludis prohibitis lusit? 114

LIBER II.

Circus, et iustitiam distribuitam.

CAPVT I.

De acceptione personarum?

- D**VB. **Q**uid sit acceptio personarum, & quale peccatum? 116
2. An peccent mortaliter peccato acceptio personarum conferentes Ecclesiastica beneficia dignis, ommissis dignioribus? 117
3. An obligatio eligendi digniore ita arcta intelligatur, vt sit dimouendus dignior ab Ecclesia minus pingui, cui præest, vt ad pinguiorem promoueatur? 121
4. An teneatur eligere digniorem, et si videat suo suffragio nil profuturum, immo obfuturum? *ibid.*
5. An teneatur patronus etiam præferre digniorem ad beneficium? 122
6. An Episcopi confirmantes electionem, & præsentationem digni, omisso digniori, peccent mortaliter? *ibid.*
7. An renunciatus, permittens, vel regressus, beneficium in minus dignum, omisso digniori, & Prælati acceptans peccent? 126
8. An vsque adeo procedat hæc obligatio eligendi digniorem, vt teneatur elector cõferre digniori, qui exterus est, vel fas sit præferre dignum naturale Regni digniori extraneo, & sic licita sint statuta, vt beneficia alicuius regni nõ cõferantur, nisi regnicolis? 127
9. Qui dicatur naturalis Regni Hispaniæ, vt in eo possit beneficia, vel pensionem obtinere? 127
10. An ex propriis bonis fundans beneficium possit eam legem statuere, vt ad illud electio

Index Capitulum, & Dubiorum.

- electio fiat ex certo genere personarum, vel ex instituentis familia, seu consanguinitate, &c. item vt ad illud non teneatur patronus præsentare digniorem, sed satisfaciatur præsentando dignum? 131
11. An quando fundator beneficij nullam apposuit conditionem, & præsentantur duo ad illud ab æquali numero patronorum, sit præferendus ille, qui est de sanguine fundatoris, vel optio detur Episcopo? 134
12. Quam diligentiam tenentur adhibere elector, & patronus ad inquirendum digniorem? *ibid.*
13. An sicut peccat eligens minus dignum, omisso digniori, ita & peccet minus dignum acceptans? 135
14. An pater, & filius possint simul in eadem Ecclesia beneficium obtinere? *ibid.*
15. An filius illegitimus clerici possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua pater habuit, vel habet beneficium? 136
16. An possint filij siue legitimi, siue illegitimi habere pensionem super fructu beneficij, quæ eorum parentes obtinent, vel obtinuerunt? 138
17. Quis possit dispensare cum filiis legitimis vel illegitimis, vt succedant in beneficio paterno? *ibid.*
18. An sicut filij non possunt succedere in beneficio patris, ita & nepotes in beneficio auorum, & sic de reliquis descendentibus, & quid de collateralibus? 139
19. An sicut in parentum beneficiis nequeunt succedere filij, ita nec parentes in beneficiis filiorum? *ibid.*
20. An qui possedit beneficium triennio pacifice colorato titulo, non tamen vero, & legitimo, sit tutus in vtroque foro, ita vt post non teneatur resignare? 140
21. An regula de triennali locum habeat in foro conscientia, ita vt qui pacifice possidet beneficium triennio, absque vero, & legitimo titulo, sed tantum colorato, possit transacto triennio illud tuta conscientia retinere, an tantum denegetur actio in foro exter no aduersario, ad repetendum illud? *ibid.*
22. An procedat hæc regula de triennali contra minorem quatuordecim annis? 141
23. An non tantum possessor beneficij trinalis gaudeat beneficio huius re-

- gulæ, vt molestari non possit, sed etiam cum quo talis possessor permittitur, & is, qui de nouo habet beneficium possessum triennio per permittentem? *ibid.*
24. Quæ conditiones exigantur, vt trinalis possessor tutus sit virtute regulæ de triennali? *ibid.*
25. Circa primam conditionem, An in possessore triennali requiratur bona fides, vt possit se tueri hac regulâ? *ibid.*
26. Circa secundam conditionem, quæ est possessio, quomodo intelligatur? *ibid.*
27. Circa tertiam conditionem, scilicet vt possessio illa per triennium sit pacifica, quid intelligatur per pacificam? *ibid.*
28. Circa quartam conditionem, scilicet, vt possessio illa pacifica sit per triennium, qualiter hoc triennium intelligatur? *ibid.*
29. Circa quintam conditionem, scilicet vt possessio illa sit beneficij Ecclesiastici, quid per hoc intelligatur? *ibid.*
30. Circa sextam conditionem, scilicet vt adsit titulus, qualiter hoc requiratur? 144
31. Circa septimam conditionem, scilicet vt titulus sit coloratus, quid hic sit, & qui censentur illum habere? 145
32. Circa octauam conditionem, scilicet, vt possessor triennalis non sit simoniacus, id est, non obtinuerit illud beneficium per simoniam, quomodo intelligatur? 148
33. Circa nonam conditionem, scilicet vt possessor triennalis non sit violentus, quid per hoc intelligatur? *ibid.*
34. Circa vltimam conditionem, scilicet vt talis possessor non sit intrusus in beneficio: quid intelligatur hic per intrusum? 149
35. Quis sit dominus officiorum secularium reipublicæ? 151
36. An officia hæc secularia sint ex iustitia distributiuâ conferenda dignioribus? 152
37. An Princeps possit vendere officia publica, vt Rex, & alij non recognoscentes superiorem in temporalibus, vt sunt aliqui duces in Italia? 154
38. An alij citra Regem, vel Principem non recognoscentem superiorem in temporalibus possit officia secularia reipublicæ vendere, seruatis conditionibus positis dubio præcedenti, requisitis in Principe ad licitè vendendum, siue hi sint domini titularis, vt Duces, Marchiones, siue alij

Index Capitulum, & Dubiorum.

- privati, qui à Rege emerunt hæc officia? 155
39. An Prælati Ecclesiastici teneantur eligere digniorem ad hæc officia secularia, possintque illa vendere? 158
40. An in honoribus exhibendis committatur acceptio personarum? 159
41. An in iudiciis locum habeat acceptio personarum? 160
42. An in tributis exigendis committatur acceptio personarum? 161
43. An in dispensationibus concedendis, vel negandis contingere possit acceptio personarum? *ibid.*
44. An peccet pater præferendo, seu meliorando filium indignum, vel minus dignum in tertio, & quinto bonorum? *ibid.*
45. An violans iustitiam distributam conferendo officia, vel beneficia indignis ministris, omiſſis dignis, vel minus dignis: omiſſis dignioribus, teneatur restituere? 163
46. An quando beneficia, vel officia publica instituta sunt primario in bonum Ecclesie, vel communitatis, ut etiam cathedræ conferantur per oppositionem, proposito edicto, ut solet proponi, eligens indignum, teneatur restituere digno, & eligens minus dignum, teneatur digniori restituere? 165
47. An quoties indignus eligitur ad officium, vel beneficium, etiam ipsi collatum est, casu, quo collatio tenuit, teneatur superior talem collationem irritare? 166
48. An peccet, & teneatur restituere quando plures se opponunt cathedræ, vel beneficio, is, qui nouit se minus dignum esse, ac procurat, ut sibi detur beneficium, vel cathedræ: *ibid.*
49. An impediens alium à beneficiis, vel officij, vel cuiusvis doni consequutione, ut legati, &c. teneatur restituere? *ibid.*
50. An casu, quo impediens tenetur restituere, teneatur restituere in solidum? 171
51. An casu, quo non tenetur quis integrè restituere, sed partem, quia scilicet res non erat debita, at intercessit vis, vel dolus in impediendo, unde quantitas illius restitutionis sit à viro prudenti attendenda ad hoc, ut sit maior, vel minor? 172
52. An scholasticus, qui caret aliquo requisito secundum statuta ad suffragandum, & nihilominus præstat suffragium, & si quis est causa, quod aliquis amittat cathedram, teneatur ei restituere tanquam iniustus, & non verus elector? *ibid.*
53. An scholasticus, qui patitur defectum aliquem ad suffragandum secundum statuta vniuersitatis, peccet mortaliter suffragium præstando? 174
54. Circa intelligentiam capituli 6. Concilij Trid. sess. 25. de Regularibus, de electione superiorum Regularium. 175
55. An Regulares sacris non initiati prohibeantur habere vocem in capitulo per cap. 4. Concil. Trid. de reformat. sess. 22. *ibid.*
56. An is cui committitur facultas vnum de pluribus eligendi ad rem aliquam pretio æstimabilem, possit pro alicuius ex illis electione pretium aliquod recipere? *ibid.*
57. An qui recipit gradum aliquem baccalaureatus, licentiat, vel Doctoratus, cum sit minus sufficiens peccet mortaliter? 176

C A P V T II.

De beneficiis.

- D V B. I. Quid, & quotuplex sit beneficium? 178
2. Quis possit conferre beneficia? *ibid.*
3. An possit Episcopus beneficium simplex, siue curatum Religioni vnire? 179
4. Quid requiratur ex parte accipientis beneficium, ut licitè recipiat? *ibid.*
5. An beneficiorum pluralitas licita sit stando in iure naturali? 180
6. An iure humano interdicta sit beneficiorum pluralitas? *ibid.*
7. An recipiens duo incompatibilia animo ea retinendi amittat ipso iure ambo? 184
8. An illegitimus dispensatus à Papa ad ordines sacros, & beneficium simplex non sufficiens ad sustentationem possit dispensari ab Episcopo, ut obtineat aliud simile beneficium? 187
9. An laicus, qui incedit habitum clericali, & animum habet cito assumendi clericatum, sit capax beneficii Ecclesiastici? 189
10. An collatio beneficii facta excommunicato excommunicatione maioritè teneat? *ibid.*
11. An quando excommunicatio superuenit

Index Capitulum, & Dubiorum.

- uenit post obtentum beneficium, id admittatur? 191
12. An electio ad beneficium, seu collatio facta excommunicato minori excommunicatione, sit valida? 192
13. An beneficiorum permutatio facta per excommunicatum valeat, v. g. si quis ante excommunicationem legitime obtinuit beneficium, & postea existens excommunicatus illud permittet? 193
14. An propter irregularitatem amittatur beneficium, vel collatio sit nulla? *ibid.*
15. An suspensus, vel interdictus amittat beneficium, vel teneatur fructus restituere? 194
16. An collatio beneficii reddatur nulla defectu legitime ætatis? 195
17. An liceat pueris post decimum quartum annum beneficia conferre? 196
18. An propter defectum morum reddatur collatio beneficii nulla? 197
19. An beneficiarius existens in peccato mortali perdat beneficii fructus, & teneatur illos restituere? *ibid.*
20. An defectus scientiæ, quia scilicet beneficiarius est indoctus, collationem beneficii illi factam nullam reddat: *ibidem.*
21. An per intrusionem reddatur quis beneficii incapax? 198
22. An habens beneficium curatum, si non promoueat infra annum ad sacerdotium, amittat ipso iure beneficium? 199
23. An quando decreto aliquo concilij vel Papæ cauetur, ut qui tale admiserit crimen, ipso facto, vel iure amittat beneficium, teneatur qui illud admittit, resignare beneficium ante aliquam sententiam iudicis? 201
24. An si canon iubeat, ut qui tale admiserit crimen, ipso facto absque aliqua declaratione perdat beneficium, requiratur adhuc iudicis sententia, ut perpetrans illud crimen teneatur illud beneficium resignare? 202
25. An quando quis per iudicis sententiam priuatur beneficio, & alteri confertur, is, cui confertur licite retineat, etiam si postea nouerit sententiam fuisse iniustam? *ibid.*
26. An possit Episcopus dispensare, ut beneficium aliquod detur non habenti qualitates à fundatore requisitas, de consensu tamen patroni beneficii. 203
27. An beneficium seculare Religioso collatum ex dispensatione Nunciij cum clausula, ut intra annum nouam provisionem illius obtineat à Papa, vacet non obtenta tali provisione intra annum? *ibid.*
28. An possit clericus patronus alicuius beneficii simplicis præferre se ad illud beneficium? 204
29. An renunciatio beneficii, ut sit valida, debeat fieri in manibus Episcopi, & an requiratur consensus patroni, quando beneficium est patronatum? 206
30. An beneficia priora vacant per adaptionem, Episcopatus, atque etiam per Abbatie adaptionem? 206
31. Testator instituit capellam collatam, iussitque quod conferretur Petro, qui cum primū filius testatoris perueniret ad ætatem requisitam, huic ipse Petrus capellam renunciet: dubitatur, an ad hoc Petrus obligabitur? 207
32. An si testator iubeat construere capellam, vel dotari Ecclesiam, vel capellaniam fundet, possit aliquo casu eius regimen, & administrationem auferre Episcopo? *ibid.*
33. An fundans capellaniam, & non reseruans ius patronatus, illud acquirat, vel requiratur noua licentia Episcopi ad illud acquirendum? 208
34. An si fundator capellanie petat residentiam in ea, excusetur Capellanus à residentia ratione studij per quinquennium iuxta, cap. finale, de magistris. 209
35. An Romanus Põtifex ita sit beneficiorum Ecclesiasticorum dominus, ut possit quemlibet spoliare beneficio, vel Episcopatu? 210
36. An beneficiati sint domini bonorum immobilium beneficii, id est hereditatum, & prædiorum, ex quibus redditus beneficii percipiunt? *ibid.*
37. An Episcopus, & clerici sint domini reddituum annuorum, qui sibi pro sua portione contingunt? 211
38. An teneatur Prælati, & beneficiati sub peccato mortali quidquid sibi superest, distribuere pauperibus? 213
39. In quo consistat specialis obligatio clericorum ad elargiendum elemosynas de bonis, & redditibus Ecclesiasticis superfluis, supra seculares, & super alia bona patrimonialia ipsorum clericorum? 215
40. Quo iure teneantur clerici superfluum

Index Capitulorum, & Dubiorum.

- ex redditibus Ecclesiasticis in pios vsus conuertere? ibid.
41. Quid nomine decentis sustentationis comprehendatur, quam diximus clericos ex redditibus Ecclesiasticis posse deducere? 216
42. An clericus possit debita contracta solvere de redditibus Ecclesiasticis, & ad id teneatur, si aliunde non sit soluendo? 217
43. An quando clerici parce viuentes non expendunt de redditibus Ecclesiasticis, quantum arbitrio boni viri est necessarium ad decetiam sui status, illam quantitatem, quam parce viuentes sibi detrahunt, possint distribuere sicut bona patrimonialia? ibid.
44. An clerici habentes patrimonium sufficientis ad decentem sustentationem, possint beneficium acceptare, atque se ex redditibus sustentare, seruatis bonis patrimonialibus? ibid.
45. An de bonis quasi patrimonialibus similiter teneatur clericus decenti sustentationi superflua in pios vsus conuertere? 218
46. An distributiones quotidianae habeant praedictam obligationem, scilicet ut superfluum statui clericis, teneatur in pios vsus conuertere, sicut habent alij redditus beneficij? 219
47. An qui habent pensiones deductas ex bonis Ecclesiasticis habeant praedictam obligationem dare superfluum pauperibus? ibid.
48. An clerici, qui habent beneficium non in titulum, sed in commendam, habeant eandem obligationem conferendi superfluum pauperibus? 220
49. An beneficiati, quibus reseruantur fructus beneficij vacantis, possint de illis libere disponere, vel teneantur in pias causas distribuere? 221
50. An beneficiati possint per viam testamenti disponere de bonis suis? ibid.
51. An Episcopi testari possint de redditibus Episcopatus saltem ad pias causas? 223
52. An si Episcopi, vel alij clerici obrenta a Papa testandi facultate testentur, & postea istud testamentum reuocent possint iterum testari? 224
53. An saltem possint Episcopi morti vicini de redditibus Ecclesiasticis disponere via donationis ad vsus pios? ib.
54. Qui succedat clericis ab intestato? 225
55. An si Praelatus conferat alicui beneficium, putans illum sanctum, & ca-
- stum esse, cum non sit, teneatur accipiens beneficium resignare? 226
56. Vtrum possit filius clericus ex illegitimo matrimonio natus beneficium obtinere, quod vel pater obtinuit, vel in ea Ecclesia, in qua pater obtinet beneficium? ibid.
57. An qui legitimo titulo carens habet possessionem beneficij, si postea per dispensationem auferatur impedimentum, possit fructus, quos percepit tempore, quo erat incapax, retinere? 227
58. An habes beneficium Ecclesiasticum teneatur recitare horas canonicas? 229
59. An habens praestimonia teneatur ad horas canonicas? ibid.
60. An qui habet capellaniam, teneatur recitare horas canonicas? ibid.
61. An quando puero confertur aliquod beneficium, vel capellania collatiua ante decimum quartum annum ex Romani Pontificis supplicis aetatem dispensatione, teneatur ad recitandum horas canonicas? 230
62. An obtinens capellaniam collatiuam, vel quoduis aliud beneficium, si studio literarum vacet, satisfaciat suae obligationi, si per alium reciterit? ibid.
63. An habentes pensiones teneantur recitare horas canonicas, vel aliquid aliud? 231
64. An coadiutor beneficiarij, qui scilicet partem fructuum beneficij percipit, ut ipsum beneficiarium coadiuet, vel propter ipsius senectutem, vel infirmitatem, &c. teneatur ad horas? ib.
65. An is, cui confertur beneficium in commendam, interim quod alicui datur, teneatur ad horas? 232
66. An beneficium reuocatus redditus habens obliget ad recitandum? ibid.
67. Quae tenuitas reddituum beneficij excuset ab obligatione recitandi horas canonicas, & quae quantitas sufficiens sit ad recitandum? ibid.
68. An in capellanis tenuitas haec sit attendenda respectu fructuum, qui superflui sunt, dempta elemosyna, quae datur pro Missis, ad quas obligat capellania? 233
69. An quaedam beneficia parua diocesis Palentiniae, quas vulgo vocant *Graderias*, obligent ad recitandum horas canonicas? ibid.
70. An habes plura beneficia exigua, quorum quodlibet propter tenuitatem non obligaret ad horas, at omnia simul

Index Capitulorum, & Dubiorum.

- mul accedunt ad quantitatem, quae sufficit ad obligandum, teneatur ad horas? ibid.
71. An qui habet solum beneficij titulum, & ex eo nullos fructus percipit, teneatur ad horas? 234
72. An beneficiarius, qui fructus beneficij non percipit, quia non residet, & solum fructus dantur residentibus, teneatur ad horas? ibid.
73. An beneficiarius, qui fructus beneficij non percipit eo quod est excommunicatus, irregularis, vel suspensus, teneatur recitare? 235
74. An beneficiarius, qui esset suspensus a beneficio ad tempus, v. g. damnatus per iudicem, ut non acquireret fructus vnus anni, an illo tempore teneatur ad horas? ibid.
75. An si statuto, vel consuetudine, vel alio priuilegio, ut sit in aliquibus Ecclesiis Hispaniae, vel Germaniae, introductum sit, ut primo anno nil penitus percipiat Canonicus, vel beneficiarius licet seruiat, teneatur talis eo primo anno recitare? ibid.
76. An quando aliquis habet beneficium litigiosum, & ideo non percipit fructus, teneatur recitare? ibid.
77. An quando autoritate Papae datur alicui tantum titulus beneficij, & alteri reseruantur fructus, ille, qui habet titulum sine fructibus teneatur ad horas? 236
78. An in his casibus, in quibus dubio praecedenti diximus quod habens solum titulum beneficij non tenetur recitare, teneatur ad horas Canonicas pensionarius ille, qui recipit fructus? 237
79. An qui plura habet beneficia, teneatur toties horas canonicas recitare? 238
80. An scholasticus beneficiarius existens in studio, vel ex alia causa absens, teneatur ad officium diuinum, quod in sua Ecclesia dicitur? ibid.
81. An clerici beneficiarij, qui non recitant horas canonicas, teneantur fructus ex beneficio perceptos restituere, stando in solo iure naturae ante decretum Concilij Lateranensis? ibid.
82. An post Concilij Lateranensis decretum, & motum proprium Pij Quinti beneficiarij non recitantes, teneantur fructus beneficij restituere? 239
83. An beneficiarius non recitans teneatur fructus beneficij integre restituere, vel tantum fructus, qui correspondent recitationi, deductis fructibus, quos propter alia beneficij ministeria meretur? 240
84. Quantam partem obligabimus, ut restituat quilibet beneficiarius pro omissione horarum Canonicarum? 241
85. An qui recitat officium diuinum sine vlla attentione teneatur restituere fructus? ibid.
86. An habens beneficium, qui omittit horas canonicas absque peccato, teneatur fructus restituere? 242
87. Cui teneatur restituere fructus beneficij non recitantes? ibid.
88. An Canonici non recitantes horas teneantur restituere fructus fabricae, vel pauperibus, vel potius aliis Canonici? 243
89. An Canonici, qui choro non interfunt, lucrentur distributiones quotidianas, vel eas teneantur restituere? 244
90. An Canonici, qui choro non interfunt propter morbum corporalem, lucrentur distributiones? ibid.
91. An quando Canonicus ex propria culpa incidit in morbum, adhuc lucretur distributiones? 245
92. An Canonici, qui absunt ab officio diuino propter aliquam urgentem necessitatem, ut quia ob pestem fugerunt, vel quia sunt vi detenti, vel iniuste excommunicati, vel expulsi sine sua culpa a ciuitate propter seditiones, a contrariae factionis hominibus, lucrentur distributiones quotidianas? ibid.
93. An Canonici, qui non interfunt diuinis officiis negotijs suae Ecclesiae expediendis praepediti, lucrentur distributiones quotidianas? 246
94. An absentes a loco beneficij eo quod sunt in Concilio Generali, lucrentur distributiones quotidianas? ibid.
95. An Canonici existentes in studio, vel lectione Theologiae, vel Episcopi, vel Papae lucrentur distributiones quotidianas? ibid.
96. An habens priuilegium a Romano Pontifice, ut seruiat canonicatum per vicarium, vel ut recipiat fructus tanquam si praesens esset, lucretur distributiones quotidianas, non assistens officijs diuinis? 247
97. An quando Canonicus excusatur a choro causa vere necessaria, at illa vere non impediuit assistentiam choro, teneatur restituere distributiones, v. g. cum se excusat, ut radat barbam vel ut hospitem recipiat, quibus vere indiget, at ea non fecit tempore chori, sed nocte? ib.
98. An Canonicus exiens a choro ante tempus, vel non veniens fingens se habere certam causam ad id, cum tamen non

Index Capitulum, & Dubiorum.

- non habeat, teneatur restituere distributiones? *ibid.*
99. An Canonici assistentes horis, non tamen cantantes, teneantur restituere distributiones? *ibid.*
100. An Canonici, qui dum sunt in choro, non solum non cantant, sed nec attendunt, imo confabulantur, dum chorus cantat, teneantur restituere distributiones quotidianas? 248
101. An Canonici, qui non recitant officium diuinum neque in choro, nec priuatim, si assistant in choro, teneantur restituere distributiones quotidianas? *ib.*
102. An Canonici, qui intrado in chorum, indeque egrediendo constitutum signum punctum obseruant ita, vt nec ante egrediantur, nec post permaneant, teneantur restituere distributiones quotidianas? 249
103. An dies, quos de *Rede* vocant, concessis Canonici, vt etiam si horis non intersint, lucentur distributiones, licet eas acquirant, licet illos male expendant, & absque iusta causa? *ibid.*
104. An Canonici, qui per totum annum non residet possit fungi diebus, quos vocant de *Rede*? *ibid.*
105. An eadem assistentia requiratur in annuariis defunctorum ad ea lucranda, quam diximus requiri in distributionibus quotidianis? 250
106. An ei, qui interest diuinis officiis ratione duorum officiorum, vt si est Canonici, & Decanus, debeantur duplices distributiones quotidianae? *ib.*
107. An concionator, cui dantur sex dies praecedentes concionem, vt possit abesse lucrans distributiones, possit illis diebus adesse, & loco illorum aliis frui? 251
108. An si caeteri Canonici remittant distributiones quotidianas non assistenti horis canonicis, possit ille tuta conscientia non restituere? *ibid.*
109. An si Canonici absens restituat distributiones quotidianas aliis Canonici, quibus accrescent, & illi distributiones iam restitutas reddant ipsi restituenti, possit talis Canonici absens illas recipere? *ibid.*
110. An consuetudo inducta, vt Canonici non assistentes horis lucentur distributiones quotidianas, eos excuset quominus distributiones perceptas absque assistentia, teneantur restituere? 252
111. An hucusque dicta de distributionibus quotidianis locum habeant in Ecclesiis vbi canonicatus nullos habent redditus praeter distributiones? *ibid.*
112. An Canonici non assistentes horis, nec recipientes quotidianas distributiones, peccent? *ibid.*
113. An Episcopi teneantur interesse officio diuino in Ecclesia? 253

CAPVT III.

De simonia.

- D V B. I. Quid sit simonia? *ibid.*
2. Quo iure sit prohibita simonia: & an aliqua sit simonia solum de iure Ecclesiastico? 254
3. An Papa possit esse simoniacus, & simoniae poenas incurrere? *ibid.*
4. An vendere spiritualia naturalia, vt scientias, & artes, quae humano sudore comparantur, sit simonia? 255
5. An vendere pretio Theologiam sit simonia? *ibid.*
6. An pro actibus virtutum pretium dare sit simonia? 256
7. An pro sacramentis liceat pretium recipere? *ibid.*
8. An liceat pretium offerre pro sacramentis ministrandis ad redimendam vexationem? *ibid.*
9. An liceat pretium dare quando superior iniuste me excommunicauit, suspendit, vel interdixit, aut absoluit? *ib.*
10. An pro labore in ministerio sacramentorum, vel aliorum spiritualium operum impenso liceat pretium recipere? 257
11. An liceat ministris Ecclesiae accipere stipendium sustentationis pro ministerio rerum spiritualium, & sacramentorum, praedicatione, celebratione Missae, &c. *ibid.*
12. An sit simonia, si ministri spiritualium intendant stipendium sustentationis tanquam finem principalem ita, vt illo cessante nullo modo ministrarent, vt si Canonici vadant ad chorum principaliter propter distributiones? 258
13. An pro necessariis mortuorum exequiis pretium recipere sit simonia? *ibid.*
14. An pro loco sepulturae pretium dare sit simonia? 259
15. An pro sacramentalibus, & vsu materiae sacrae pretium recipere sit simonia? *ib.*
16. An liceat munera alicui offerre, vt faciat aliquod bonum, v.g. vt audiat sacrum, intret in Religionem, vel vt desinat a malo vel ne fornicetur? 260

17. An

Index Capitulorum, & Dubiorum.

17. An sit simonia pretium recipere pro actionibus procedentibus a potestate spirituali, id est pro vsu potestatis spiritualis? *ibid.*
18. An liceat Episcopis pro visitatione Ecclesiarum sui Episcopatus accipere procuraciones statutas, quae dicuntur manuales? 261
19. An sit simonia accipere pecuniam pro collatione ordinum? *ibid.*
20. An sit simonia, si Notarij Episcoporum pretium accipiant pro literis testimonialibus ordinum, dispensationum, & beneficiorum collationibus, & pro scribendis literis dimissorias? 262
21. An sit simonia pretium recipere pro sententia iudicis, testimonio testis & patrocinio aduocati? 263
22. An sit simonia dare, vel recipere pretium pro omissione alicuius actus spiritualis, vt pro non celebrando, pro non absoluendo, &c. 264
23. An sit simonia dare pretium pro ingressu in Religionem, vel in confraternitatem, id est *cofrades*? *ibid.*
24. An sit simonia de iure humano vendere beneficia? 265
25. An omnis pactio, conditio, vel modus, si apponatur absque licentia Pontificis in collatione, vel renunciatione beneficij sit simonia? 266
26. An non tantum sit simonia conferre aliquid collatori rei spiritualis, vt beneficij, pro collatione, sed etiam sit simonia conferre aliquid mediatori, seu intercessioni, vt intercedat pro tali collatione? 269
27. An sit simonia non tantum vendere beneficia, sed etiam actiones de se ordinatas ad obtinendum beneficium? 271
28. An dare beneficium pro aliis comoditatibus temporalibus, vt pro munere ab obsequio, sit simonia? *ibid.*
29. An sit simonia conferre beneficium propter metum, vel minas? 272
30. An sit simonia pretio redimere vexationem circa beneficia? 273
31. An possit quis redimere decimas ab iniusto possessore, data pecunia? 274
32. An quando sede vacante electores Pape vellent eligere indignum, liceat pretio redimere hanc vexationem, & procurare, vt dignus eligatur? *ibid.*
33. An duobus litigantibus super aliquo beneficio, liceat pretium vel pensionem alteri offerre, vt a litio desinat? *ibid.*
34. Quid sit simonia confidentialis, id est, in quibus casibus contrahatur? 275
35. An resignare beneficium in fauorem alterius cum reservatione pensionis, sit simonia? 277
36. An cum renunciat quis beneficia non per viam permutationis, sed per viam simplicis resignationis possit illud resignare in fauorem tertij, id est, cum conditione, vt cõferatur tali designatae personae, & non alias? 278
37. An commutare beneficium cum beneficio sit simonia? 282
38. Quis sit superior cuius auctoritate debet fieri permutatio beneficiorum? 283
39. An partes possint inter se tractatum permutationis, vel alium facere, nõ omnino concludendo, sed referendo ad superioris beneplacitum, id est, si superior approbauerit? 285
40. An quando permutatio sine culpa permutatis nõ tenuit, vt quia alter nõ habebat ius in beneficio, vel ante permutationem obijt, possit alter propria auctoritate redire ad suum beneficium, quod causa permutationis resignat? *ibid.*
41. An quando alter permutantiu beneficium alterum decepit ultra dimidium iusti pretij, an sit locus remedio l. 2. C. de rescind. vendit. 286
42. An sit licitum permutare beneficium referuando aliquam pensionem? *ibid.*
43. An quando aliqui resignant sua beneficia in manibus Praelati causa permutationis, liceat ea aliis quam permutantibus dare? *ibid.*
44. An in permutatione aliarum rerum spiritualium, quae beneficia non sunt, committatur simonia? *ibid.*
45. An sit licitum concedere pensiones super beneficiis? 287
46. An sit licitum vendere, & redimere pensiones? 288
47. An cum quis renunciat beneficio retenta pensione possit simul, & vnico tractatu vendere illam pensionem eidem beneficiario, id est pacisci cum illo, quod ipse illa redimet certa summa pecuniae? 290
48. Quid sit ius patronatus, & quibus modis acquiratur? 291
49. An ex bonis incertis, quae quis tenetur restituere pauperibus eo, quod nõ cõparet dominus, possit instituere capellam hospitalem, vel monasterium, vt ipse cum suis successores habeat ius patris? 292
50. An ius patronatus possit acquiri praescriptione? *ibid.*
51. An per decretum Trident. sess. 23. cap. 9. de reformat. auferatur priuilegium, quod habent aliqui domini temporales

¶¶¶ presen

Index Capitulorum, & Dubiorum.

- presentandi in suis oppidis, ut habet
 Dux Albar, & alij? 293
52. An possint patroni ab Ecclesia patronata exigere aliquod seruitium, vel aliquid temporale, ut censum, vel aliquid grauum inferre, ut certos cereos à Presbytero certa die habere, vel similia in iurispatronatus recognitionem? ibid.
53. Quid sit iurispatronatus laicum, siue seculare, & Ecclesiasticum, seu patronatus laicus, & Ecclesiasticus: & qualiter inter se differant? 295
54. An possit derogari iurispatronatus ita, ut absque patroni presentatione, vel alij quam presentato per patronum possit beneficium conferri? 297
55. An permutatio beneficij iurispatronatus laici, vel Ecclesiastici facta sine consensu patroni, vel eo nõ vocato, sit nulla ipso iure, vel eo contradicente sit per sententiam rescindenda? 299
56. An quando beneficia patronatus permutata sunt sine patronorum consensu, possint patroni ad ea beneficia alios presentare, vel ipsi permutantes necessario ad priora beneficia restituendi sint? 301
57. An possit resignari, vel vniri alteri beneficium patronatus absque consensu patroni; vel Rector ponere vicarium in beneficio patronatus? ibid.
58. An possit pensio constitui super beneficio patronatus absque consensu patroni laici? ibid.
59. An tempus, quod habet patronus Ecclesiasticus, & laicus ad presentandum computetur à die vacationis beneficij, an à die scientiæ vacationis, & ita nõ curat patrono ignoranti hoc tempus? 302
60. An quando patroni litigabant super patronatu, transacto semestri, vel quadrimestri illis à iure concessio ad presentandum, deuoluatur collatio beneficij ad Episcopum, vel superiorem, qui habet instituere? 303
61. An tempore prefixo patronis ad presentandum elapso, vel iure presentandi patronis priuatis, possit Episcopus illis concedere, ut presentent? 304
62. An vltima die quadrimestris, vel semestris possit fieri presentatio: & qualiter hi menses computabuntur, id est quot dies pro singulis mensibus, an 30. vel 31. ibid.
63. An quando presentatio non tenuit, quia presentatus fuit indignus, vel non facta est coram legitimo superiore, vel præ-

- sentatus renunciavit, vel obiit, &c. habeat patronus intergrum tempus iure concessum ad iterum presentandum? ib.
64. An ut deuolutio non fiat ad superiorem sat sit patronum intra tempus iure taxatum presentare, vel etiam requiratur, ut presentatus presentetur superiori? 305
65. An patronus laicus possit variare, & Ecclesiasticus non possit? ibid.
66. An si vnus patronus est clericus, & alter laicus, vel plures laici, vel ambo laici, possint omnes, vel saltem alter variare? 307
67. An quando vniuersitas, vel collegium seculare habet ius patronatus, possit variare? ibid.
68. An si patronus promisit presentate vnum, possit variare, si est patronus laicus? ibid.
69. An patronus laicus, qui vnum presentauit, & promisit cum iuramento non variare, nec reuocare illum nominationem, possit variare? 308
70. Quis sit capax acquirendi iurispatronatus ex constructione, dotatione, vel fundatione Ecclesiæ? ibid.
71. Quis patronus possit presentare ad beneficium? 309
72. An possint patroni inter se conuenire absque superioris licentia de alternis vicibus presentando, id est, ut vnus presentet prima vice, qua occurrerit vacatio, alter secunda, alter tertia? 312
73. Quis possit presentari à patronis ad beneficia? ibid.
74. An possit patronus seipsum presentare ad beneficium? 313
75. Quibus modis transferatur iurispatronatus de vno in alium? 315
76. An requiratur licentia Episcopi, ut iurispatronatus iam legitime creatus transferatur de vna persona in aliam ex titulis in iure permissis? ibid.
77. An consensus Episcopi requisitus ad translationem iurispatronatus, sufficiat, si presterit post dictam translationem factam? 316
78. Quomodo incipiat competere iurispatronatus illi, in quem translatus est? 317
79. Quomodo transferatur iurispatronatus titulo venditionis? ibid.
80. An vendita, vel alio modo alienata vniuersitate transeat cũ illa iurispatronatus? 318
81. An si in venditione vniuersitatis, in qua est iurispatronatus, exprimat iurispatronatus, valeat venditio? 319
82. An si vendatur iurispatronatus, cum illa venditio nõ valeat, quid fiet de illo iurispatronatu? 319

Index Capitulorum, & Dubiorum.

- repatronatus, scilicet cui sit restituendum? 320
83. Cui restituendum est pretium, quo emptum est iurispatronatus? 321
84. An iurispatronatus possit impignorari, vel transeat cum villa, vel alia vniuersitate impignorata? ibid.
85. An possit locari iurispatronatus, vel transeat cum vniuersitate locata? ibid.
86. An possit iurispatronatus dari in dotem? 322
87. An publicatis bonis alicuius publicetur iurispatronatus? ibid.
88. Qualiter transferatur iurispatronatus permutatione, an scilicet possit permutari? ibid.
89. An iurispatronatus possit permutari cum quacunque re? 323
90. Qualiter transferatur iurispatronatus legato, vel donatione? ibid.
91. An cum transferatur in alium iurispatronatus donatione, vel alio titulo habili, possint apponi conditiones per transferentem? ibid.
92. An possit pater iurispatronatus hereditarium obtinens illud in aliquem transmittere donationis, legatiue titulo, etiam in preiudicium heredum legitimorum ita, ut filius nulla competat querela, quasi pater inofficiosam donationem fecerit? 324
93. Quomodo transferatur iurispatronatus in alium via successione hereditariæ? ibid.
94. An iurispatronatus transeat in fideicommissarium, cui hereditas restituitur, vel maneat apud heredem directum? 326
95. An in diuisione hereditatis possit iudex vni ex heredibus applicare iurispatronatus? ibid.
96. An possit iurispatronatus transferri titulo habili in eos, qui ex fundatione non possunt acquirere iurispatronatus, ut in hereticos &c. de quibus supradictum est, ut donatione, hereditaria successione, venditione vniuersitatis? ibid.
97. An succedat in iure patronatus filij illegitimi, & quid de illegitimitate? ib.
98. Quando titulo habili, ut donatione, vel quia plures sunt heredes, vnus patroni, iurispatronatus transferatur in plures, quo pacto illi plures sint patroni, scilicet an omnes habeant vnam vocem, vel plures? 327
99. Quomodo computetur vox illorum, scilicet an requiratur, ut faciant vocem, ut omnes concordent in præ-

- sentatione, quando plures sunt heredes, vel alio modo succedunt in iure patronatus vnus? 328
100. An quando sunt plures patroni totius iurispatronatus, ut si plures fundarunt, &c. requiratur, ut omnes concordent, vel sit eligendus presentatus à maiori parte? ibid.
101. An cum patroni diuidunt sua vota æqualiter, v.g. duo patroni presentant vnum, & duo alium, quis horum sit instituendus? 329
102. An quando vota presentantium sunt æqualia, sint attendendæ ipsorum patronorum presentantium qualitates, ut quod aliqui ipsorum sint clerici, alij laici, alij masculi, alij femina? ib.
103. An patroni ad presentandum necessario debeant conuenire, seu confluere in vnum locum, & sic omnes vocari, an sat sit ut quilibet seorsim, & per se presentet, & sic non sit necessarium eos vocari? 330
104. Quæ pœnæ statutz in iure sint contra simoniacos? 331
105. An simoniaci mentales incurrant pœnas contra simoniacos latas, & sic teneantur restituere? 337
106. An omnis simonia externa & realis sit subiecta pœnis simoniæ, & obliget ad restitutionem, vel tantum simonia realis completa ab vtraque parte? 338
107. An omnis simonia realis, seu completa subdatur pœnis, & restitutioni simoniæ, vel tantum simonia in beneficio, & in ordine, & ingressu Religionis? 339
108. An simonia realis, & completa, solo ramentum iure Ecclesiastico verita, subiacet restitutioni, & pœnis simoniæ? 340
109. An quando sola voce, & instrumento proficitur quis se dare temporale pro spirituali, sit vera simonia, si peruentum sit ad traditionem rei spiritualis, & pretij, & subiacet pœnis simoniæ, & obliget ad restituendum? 341
110. An quando datur aliquid paruum pro beneficio sit peccatum mortale, & incurrantur pœnæ? ibid.
111. An iure diuino, & naturali teneantur simoniaci restituere pretium pro re spirituali acceptum, & ipsam rem spiritualem resignare? ibid.
112. An saltem de iure Ecclesiastico teneantur recipientes pretium simoniacè pro beneficio, ordine, vel ingressu

Index Capitulorum, & Dubiorum.

- gressu Religionis, illud restituere; & dans pretium teneatur rem spiritua- lem vt beneficium resignare? 342
113. An tantum pretium receptum pro simonia in ordine, & beneficio & ingressu Religionis sit necessario restituendum, vel idem sit de pretio pro quibuscumque rebus spiritualibus recepto? 343
114. Cui sit restituendum pretium simoniace acceptum casu, quo iuxta dicta restituendum est? 344
115. Qualiter obtinens beneficium per simoniam realem ex vtraque parte completam, teneatur illud resignare ac fructus restituere, quando scilicet scilicet id accepit? 345
116. An quando quis ignorauit simoniam, quia scilicet ipso ignorante alius dedit pretium, vt sibi conferretur beneficium, teneatur beneficium resignare, & fructus restituere? 346
117. An mediator simoniæ, per quam quis obtinet beneficium ignoranter, vel sciens simoniam, teneatur restituere fructus beneficij, si ipse beneficiarius non restituit, & cætera, quæ beneficiarius tenetur restituere, & ipsum admonere, quando laborat ignorantia simoniæ commissæ: vel quid teneatur facere? 348
118. Cui restituendum beneficium simoniace acquisitum? 349
119. Cui sint restituendi fructus acquisiti ex beneficio per simoniam obtento? 350
120. Quis possit dispensare in omnibus pænis, quas *suprà dub. 104.* diximus contrahere simoniacum, & reualidare titulum beneficij? 352
121. An qui tenetur restituere fructus simoniace perceptos, vel alia debita incerti domini casu, quo illi fructus possunt restitui pauperibus iuxta dicta *suprà dub. 119.* satisfaciatur elemosynis, quas huius obligationis, aut ignarus, aut immemor, pauperibus erogauit? 356
122. An si quis existens excommunicatus, vel per simoniam obtinuit beneficium, quod spectat ad ius patronatus, indigeat noua patroni presentatione, quando est absolutus ab excommunicatione, vel dispensatus in illa simonia, vt obtineat beneficium? 357
123. An qui simoniace, vel existens excommunicatus obtinuit beneficium, absolui possit, dum procurat dispensa-

tionem, seu reualidationem tituli, vel cogendus sit statim resignare? *ibid.*

CAPVT IV.

De tributis, & vectigalibus.

- DVB. I. An fas sit Principi iusta tributa imponere, & huiusmodi lex tributa imponens obliget ad eorum solutionem, ante iudicis sententiam? 358
2. Quot, & quæ conditiones exigantur ad tributorum iustitiam? 359
3. Qualis debeat esse facultas regij, vt virtute illius possit quis tributa imponere? 360
4. An antiqua consuetudo, cuius initij memoria non extat, det auctoritatem ad imponenda noua tributa, vel tantum ad exigendum vetera? 361
5. An Principibus sarracenis, & aliis Principibus infidelibus teneantur soluere huiusmodi tributa alias iusta Christiani transeuntes per eorum terras? *ibid.*
6. An teneantur subditi ad tributum soluendum, quando est dubia iustitia tributij? 362
7. An publicani exigentes tributa, peccent, quando est dubium Doctorum, & prudentium iudicio, an sint iusta? *ibid.*
8. Circa eandem secundam conditionem, an quando iam non extat, sed cessauit causa, ob quam est tributum impostum, vel si adhuc extet Princeps, qui tributa exigat, non prestat id, propter quod constat tale tributum fuisse à Principe impostum, teneantur subditi in conscientia soluere illud tributum? 363
9. Vtrum quando non inuigilantur presidia, possint domini accipere iura, quæ sunt imposita, ac dantur ad tales vigilias? 364
10. An tributa debeantur antequam publicanus petat? *ibid.*
11. An si publicanus non petat alcaualam, vel vectigal tempore à lege prescripto, sit tutus in conscientia mercator, qui transacto eo tempore non soluit etiam publicano petenti? 366
12. An si quidam veniat ad vendendum aliquid secreto, & occulte, vt ita fraudet alcaualam, peccet, & teneatur restituere emptori casu, quo venditor ille tenebatur ad illam? 367
13. An alcaualæ sint iustæ in conscientia, si decem

Index Capitulorum, & Dubiorum.

- decem pro centum exigantur, & qui illas fraudat, teneatur restituere? 368
14. An domini, qui dono, vel pretio obtinuerunt à Rege alcaualas suburbiorum oppidorum, possint illas augere, vel minuere, & exigere in toto rigore legis Regiæ, scilicet vnum de decem, quamuis Rex minus exigat à suis vassallis? *ibid.*
15. An pauperes, quibus ad vitam necessaria non suppetunt, teneantur soluere gabellam, id est, alcaualam, aliaque vectigalia, & pedagia, guidagia, Hisp. *Porta, zgos, &c.* 369
16. An qui contra legem prohibentem intromittit merces in aliquam ciuitatem, vel regnum, teneatur soluere gabellam mercibus eiusdem speciei impostam pro earum intromissione? *ibidem.*
17. Ex quibus contractibus alcauala debeat: & an in hac materia strictè, vel ample accipienda sit venditio? 370
18. An ex contractibus innominatis debeat gabella, id est, alcauala? *ibid.*
19. An ex emphyteusi, seu locatione ad longum tempus debeat alcauala? 371
20. An ex contractu constitutionis, seu foundationis census debeat alcauala? *ibid.*
21. An ex transactione, & litis estimatione gabella debeat? *ibid.*
22. An ex cessione debeat gabella? *ibidem.*
23. An ille, qui emit triticum, pannum, aut alias merces in maiori copia, quam sibi opus erat, non vt reuendat lucrando, sed vt partem exhibeat, & vendat eodem pretio suis amicis, aut aliis, quibus id gratum fore eredit, teneatur soluere alcaualam? 372
24. An si quis omnia bona sua donec ea lege, vt donatarius cum sustentet, eiusque debita soluat, debeat alcauala? *ibid.*
25. An ex datione in solum debeat alcauala? *ibid.*
26. An ex bonis ex causa iudicati creditori addictis debeat alcauala? *ibid.*
27. An qui coactus à iudice domum, vel aliam rem vendit, teneatur soluere gabellam, & an ex venditione, vel permutatione facta in parentes, & filios? *ibid.*
28. An quando consanguineus retrahit rem aliquam alicui venditam iuxta

- l. 70. Tau. eodem pretio, quo vendita fuerat, debeat gabella ex hac venditione huic retrahenti facta? 373
29. An qui mutuauit frumentum vetus, vt sibi redderetur nouum, teneatur soluere gabellam? *ibid.*
30. Vtrum artifices ex venditione operum, quæ in suis officijs sunt, gabellam debeant? *ibid.*
31. An vendentes aquam, vel niuem gabellam debeant? *ibid.*
32. Vtrum ex venditione earum rerum, quæ pro animæ expiacione relicte fuerunt, vel ex venditione redditum beneficij facta per conductorem debeat gabella? 37
33. An ex contractu dotis, vel ex diuisione hereditatis inter heredes, quando pretium interuenit, debeat gabella? *ibidem.*
34. An quando ad diuisionem faciendam admissa extranei licitatione, ei res addicta fuerit, debeat gabella? *ibid.*
35. Circa eundem casum, an si in diuisione hereditatis heres suæ partis portionem vendiderit, & in diuisione cum emptore hereditatis, & heredibus pecunia intercesserit, debeat gabella? 375
36. Circa eundem casum, an si fratres bona hereditaria diuiserunt, & postea aliquibus diebus interiectis eadem bona permutarunt, debeat gabella? *ibidem.*
37. An ex venditione, vel permutatione inualida, vel non perfecta, vt quia conditionalis, vel pretium non est solutum, vel res non est tradita, debeat gabella? *ibid.*
38. An si quis non recipit pretium rei vendite, teneatur soluere gabellam? 376
39. An ex venditione iam perfecta partiumque deinde consensu dissoluta, debeat gabella: & esto debeat, an duæ debeantur, altera venditionis, & altera dissolutionis? 377
40. An quando non ex partium conuentione, sed legis beneficio rescinditur contractus, debeat gabella? 378
41. De qua quantitate solui debeat gabella? 379
42. Quo in loco soluenda sit gabella, quando alibi venditio fit, & alibi res traditur, maxime in impositione census: quando alibi census imponitur, & alibi est fundus, super quem census constituitur? *ibid.*

Index Capitem, & Dubiorum.

43. An liceat alicubi, vbi gabellæ soluuntur ad excusandam alcaualam pacisci de tradenda re vendita in alio loco à gabellis exempto? 380
44. An pro his, quæ ad vsum proprium, & suæ familiæ deferuntur, debeatur aliquod vectigal? ibid.
45. An tributum, quod vulgo *Sisa*, Latine vero assisum dicitur, sit iustum? 381
46. An qui aliquid emit ad proprium vsum, & postea mutato proposito vendit, debeat vectigal, id est, *Portazgo*, impositum portantibus aliquid ad vendendum? 382
47. An ex venditione rerum non lucri, aut negotiationis causa facta, sed ad subueniendum propriis necessitatibus debeatur alcauala? ibid.
48. An ille, cui Rex debet aliquam pecunie summam, nec alia via potest recuperare, possit sibi satisfacere, non soluendo gabellas, aut alia vectigalia, etiamsi hæc conductæ sint? ibid.
49. An clerici minorum ordinum debeant gabellas, vel quæuis alia vectigalia, vel tributa? 383
50. An clerici sint etiam immunes à gabella, quam alcaualam vocant? 384
51. An clerici debeant gabellam de iis, quæ causa negotiationis portant, vel vendunt? ibid.
52. An clericus negotiator cogi possit à iudice seculari soluere gabellam, vel ad id cogendus sit ab Ecclesiastico? 385
53. An clerici coniugati mortua vxore gaudeant immunitate solutionis gabellarum, & omnibus aliis privilegiis clericalibus, sicut clerici primæ tonsuræ non coniugati? 386
54. An secularis emens vinum, & carnes suæ familiæ, in qua sunt aliqui clerici, vt si habet filium clericum, vel capellanum, debeat integrè assisum, id est, *Sisa*, super illis rebus impositum? ibid.
55. An teneantur Ecclesiastici ad tributum impositum pro iis, quæ concernunt vtilitatem communem laicorum, & clericorum, & pia sunt, vt ad constructionem, vel refectionem pontium, viarum, murorum, vel de *calzada*, fontium, vel ad vigilandum, & custodiendum oppidum ab hostibus, peste, &c. ibid.
56. An Episcopi peccent mortaliter non denunciandos excommunicatos laicos iniuste exigentes gabellas à clericis? 395
57. An Ecclesia, & clerici teneantur ad soluendum tributum annexum rei, quæ peruenit ad Ecclesiam? 396
58. An milites sancti Iacobi, sancti Ioannis, Calatrauæ, & Alcantara, quos vulgo *Comendadores*, appellamus, sint immunes à solutione gabellarum? 397
59. An locatis gabellis alicui publicano, si is, qui locauit, vendat aliquid, vel commutet, debeat gabellam? ibid.
60. An Princeps possit aliquos eximere à tributis, vt eximit nobiles ab assisio, & collectis, id est, *Pecho*, & possit tales nobilitates, id est *Hidalguas*, vendere? 398
61. Quantum duret privilegium exemptionis à gabellis per Principem concessum? ibid.
62. An qui in rei veritate non est nobilis, sed reputatur ab aliis, vt nobilis, & ideo non exigitur ab illo tributum, quod collecta, id est *Pecho*, dicitur, sit tutus in conscientia? 399

LIBER III.

Circa ius, & iustitiam iudicariam, atque ordinem iudicarium.

CAPVT VNICVM.

De iudice, aliisque iustitie ministris.

- DVB. I. **I**n iudices omnes tam Senatores, id est, auditores, & alij iudices, & iustitie ministri, vt Scribae, Relatores, Receptores, Fiscarii, Secretarii, Alquazelli possint absque peccato, & obligatione restituendi munera recipere? 401
2. An iudices Ecclesiastici possint dona gratis sibi oblata recipere, vel potius teneantur ea restituere? 405
3. An liceat munera offerre iudici, vel iustitie ministris ad redimendam vexationem? 406
4. An possit Princeps contra partem inauditam procedere, & si procedat, an eius sententia valeat. 407
5. An Domini iurisdictionem habentes, vt Duces, Marchiones, Comites, possint in suis terris remittere pœnas, tam pecuniarias quam corporales, quibus damnati sunt delinquentes, eo casu, quo Rex potest remittere in suo regno, scilicet quando non inde sequitur alterius præiudicium? 408

Index Capitem, & Dubiorum.

6. An Domini vasallorum, vt Duces, Marchiones, &c. possint iudices appellationum in suis oppidis instituire, ad quos fas sit appellari à iudicibus inferioribus, & an à iudicibus appellationum ad ipsos Dominos sit appellatio? 409
7. An reus condemnatus, & iam suspensus possit ante, quam sepeliatur, tradi medicis ad anatomiam faciendam, & an iudex possit animal cuiusvis capere ad portandum malefactorem pro exequenda iustitia? ibid.
8. An iudices temporales possint reis imponere pœnam sibi applicandam? 410
9. Dubitantur aliqua circa leges huius Regni, quibus pœnæ applicantur iudicibus, vel piis operibus? ibid.
10. An possit Princeps appellationem tollere? 411
11. Vtrum quando sit exequutio pro aliquo debito in bonis debitoris, & ille reuera non soluit debitum intra diem naturalem; quia creditor expectat, teneatur ipse debitor soluere decimam Alquazello. 412
12. An quando non est plena, & integra probatio alicuius delicti, quia scilicet non sunt testes oculati, sed tantum præsumptiones, & indicia vrgentia, possit iudex mitiori aliqua pœna, quam ea, quæ ordinarie per legem statuta est, plectere delinquentem, vel debeat pœna ordinaria punire? ibid.
13. An confessus in iudicio se homicidium commisisse, at cum aliqua causa excusante, v. g. in propriam defensionem, possit pœna ordinaria homicide plecti? 414
14. An quando pœna imponenda pro delicto est arbitraria, possit iudex imponere pœnam mortis? ibid.
15. An casu quo non admittitur appellatio de iure, si tamen reus appellat, & iudex admittat appellationem, vel ex ignorantia iuris, vel ex propria voluntate, possit iudex non obstante quod appellationem admiserit, eam sententiam executioni mandare? ibidem.
16. An quando pars aliqua appellat non simpliciter, sed in quantum sententia prolata est contra se, & alia pars non appellat de eo quod est pro illa parte, censetur transire in rem iudicatam illa pars sententiæ, quæ est pro illa parte? 415
17. An iudex extrahens homicidam ab Ecclesia casu, quo eius immunitate gaudet, ipsumque iuxta allegata, & probata suspendens, teneatur restituere hæredibus occisi, ac si iniuste suspendisset? ibid.
18. An si iudex excommunicatus, denunciatus vel notorius clerici percussor, qui secundum omnes est suspensus iurisdictione, & gesta per eum nihil valent proferat sententiam alias iustam suspendendi latronem, & eam exequatur, teneatur restituere damnum sequutum ex tali sententia, v. g. vxori, & filiis occisi? 417
19. An possit Princeps supremus, vel iudex inferior, in aliquo casu abolere, vel non admittere accusationem, satisfaciendo alia via? ibid.
20. An possit Clericus, vel Prælati cognoscere de causis criminalibus ad puniendos laicos ex commissione Principis, vel iudicis secularis, & an si delinquat in officio possit puniri per iudicem, vel Principem secularem? ibidem.
21. An quando iudex exhibet vnicum mandatum ad incarcerationem decem personas siue pro debitis, siue pro delictis, possit exigere decem integra salaria pro decem mandatis à lege taxata, ac si totidem mandata expediret? 418
22. Quando possint Alquazelli executionem facientes iura executionis percipere? ibid.
23. An quando Alquazellus, vel exequutor iter facit ad faciendas plures executiones in vnum, vel plura oppida possit à quolibet debitore integrum salarium executionis exigere: & an idem possit tabellio concomitans? 419
24. An qui mittit alium ad exigendum aliquod debitum, vel ad faciendam executionem possit accipere partem salarii ad exequutorem: aut si multa sunt exigenda debita possit dare illi plura salaria soluenda ab ipsi debitoribus? 420
25. Cuius expensis debeat assignari socius iudici, vel tabellioni reculatis? ibid.
26. An qui fuit aduocatus in aliqua causa possit esse iudex in eadem? ibid.
27. An quando reus ipse se coram iudice præsentat illius arma ad hunc pertineant? 421
28. An Alquazelli volentes aliquem capere teneantur ostendere mandatum iudicis

Index Capitum, & Dubiorum.

- iudicis in scriptis? *ibid.*
29. An Archiepiscopus in diocesis suorum suffraganeorum possit constituere officialem foraneum ad cognoscendum de causis appellationum sui suffraganei ad ipsum Archiepiscopum deuolutis, vel deuoluendis? *422*
30. An clericus possit coram iudice laico conueniri ratione obligationis realis? *ibidem.*
31. An si pecora clerici damnum inferant in pascuis alienis, vel fructibus, vel pascuis vetitis, possint per iudicem secularem capi? *423*
32. An appellatio suspendat sententias censurarum, scilicet suspensionis, & excommunicationis, & interdicti ita, ut hæc censura post appellationem lata sint nulla? *424*
33. An quando interposita est appellatio ab excommunicatione post ipsam contractam (in quo casu certum est non suspendi excommunicationem) talis appellatio suspendat denunciationem ita, ut non possit talis excommunicatus denunciari, appellatione durante? *454*
34. An appellatio à monitorio pœnali cum pœna excommunicationis lata cum audientia, & facultate allegandi, quæ uolet, suspendat eam excommunicationem? *ibid.*
35. An cum excommunicatus accedit ad superiorem excommunicatoris, debeat ab ipso absolui, vel remitti ad excommunicantem? *ibid.*
36. An ad absolutionem ab excommunicatione teneatur superior, ad quem recurritur pro absolutione, citare partem? *457*
37. An qui iuste damnatus ad pœnam pecuniariam appellauit ex causa omni-
- no falsa, quia scilicet negauit iniuste & falso, & ceteribus se teneat; cū tamē sit plenè probatum delictum, & pœna pecuniaria sit lege statuta, annon obstante appellatione teneatur ad pœnam? *ibid.*
38. An appellans à sententia lata post terminum à lege præscriptum uendo aliqua cautela, teneatur alteri restituere, quod per priorem sententiam illi erat debitum, insuper, & supplicationis expensas? *458*
39. An si postquam transiit sententia in rem iudicatam, altera pars non allegat appellationem esse nullam, sed acta prosequatur, ac si appellatio esset ualida, possit postea allegare appellationem fuisse nullam, vel sibi nocere dicta prosequutio? *ibid.*
40. An meri exequutores, seu ij, quibus nudum ministerium aliquod exequendi à summo Pontifice committitur, possint contradicentes, seu exequutionem impediētes excommunicare? *ibidem.*
41. An iudex alicuius oppidi dominorum temporalium, qui per aliquod tempus de licentia domini abest, debeat integrum salarium illius absentie temporis percipere? *459*
42. An si causidicus pactum ineat cum clientulo de aliquo sibi dando, si uictoriam litis obtinuerit, & uictoria obtenta sibi det premium promissum, teneatur causidicus id restituere? *ibid.*
43. An erit licitum donare aliquod iudicis concubina, ut faueat mihi apud illum in eo quod litem meam uideat, &c. *460*
44. An liceat alicui ex litigantibus informationes alterius partis subripere? *ibidem.*

THOMÆ

THOMÆ SANCHEZ, E SOCIETATE IESV, Opusculorum moralium, seu Consiliorum, TOMVS PRIOR.

LIBER PRIMVS

Circa ius, & iustitiam commutatiuam.

CAPVT I.

De dominio, seruitute, ac patria potestate.

SVMMARIVM.

- DVB. 1. An serui possint habere proprium, uel quidquid habent, sit dominorum.
2. An seruus sine licentia domini promittens aliquid, uel aliter contrahens, obligetur naturaliter, & in foro conscientia.
3. Quibus titulis possit iuste quidam homo redigi in alterius seruitutem.
4. An licita sit negotiatio, qua Lusitani emanu, & uendunt Aethiopes tanquam seruos, & an etiam quilibet priuatus emens, aut uendens aliquem ex his peccet.
5. An serui Christiani possideri possint ab infidelibus, uel hereticis, uel eis uendi, uel donari, aut quouis alio titulo eis tradi.
6. An seruus captus in bello iusto liceat fugere non solum in patriam, sed quocumque.
7. An uernaculis filijs seruorum captorum bello iusto liceat fugere.
8. An aliquid intersit inter seruos bello iusto captos, & alios, qui à se, uel à patre uenditi sunt, quoad posse fugere, id est, an omnibus his fas sit fugere.
9. An si dominus impetat ancillam ad abutendum ea turpiter, possit fugere, uel sit libera.
10. An sit opus pium concedere seruis libertatem.
11. Quid sit patria potestas, & quo iure inducitur.
12. Qui habeant dictam potestatem in filios, & in quales filios, scilicet an in illegitimos, uel filios adoptiuos.

Th. Sanchez Consil. moral. Tom. I.

I

13. Qui sint effectus patrie potestatis, id est, quod ius competat patri in filios ratione patrie potestatis.
14. Per que liberetur filius à patria potestate.
15. An ratione dignitatis, & per contractum matrimonij eximatur filius in omnibus, etiam in odiosis, à patria potestate.
16. An sacer ordo liberet filium à patria potestate.
17. An filij fugientes à parentibus, uel habita facultate gratia querendi uictum, recedentes, liberè possint conseruare, que lucrantur.
18. An filius, qui semel est extra patriam potestatem, possit aliquo casu ad eandem potestatem restitui, & an possit pater aliquando cogi ad emancipandum filium, & sic à sua potestate liberandum.

DVBIVM I.

An serui possint habere proprium, uel quidquid habent, sit dominorum.

QVADRVPLEX est sententia.

Prima tenet eos, qui se uendiderunt, uel uenditi sunt à parentibus, quidquid sunt, domini esse, & nihil posse tanquam proprium possidere; sed teneri domino restituere: at bello iusto captos, non quidquid sunt, esse dominorum, nec teneri in conscientia reddere dominis quod dono suscipiunt, uel ludo, uel titulo hereditario, uel quauis alia uia huiusmodi comparant, quia cū non propria sponte in has angustias, & seruitutem redacti sunt, non sunt ita coarctandi. Sic Soto lib. 4. de inst. q. 2. art. 2. Ludouic. Lopez 1. p. instr. cap. 15. fol. 47.

A